

مجموعه آزمون‌های متون فقه
تخصصی دکتری حقوق جزا و جرم‌شناسی

صادق صبیح

www.ketaboo.ir

شماره کتابشناسی : ۵۵۱۶۷۷۸

هر گونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، یا چاپ و نشر کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل اعم از فایل سی دی، افست، ریسوگراف، فتوکپی، زیواکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزوه یا وسیله کمک آموزشی، در فضای واقعی یا مجازی و همچنین تویپ، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب پیگرد قانونی است.

فهرست

۷..... تَذَمُّهُ استاد دکتر محمدمهدی توگلی

۹..... مقایسه ویراستار

۱۱..... پیشگفتار

مجموعه نخست

۱۷..... کتاب القضاء

۴۳..... کتاب الشهادات

۶۷..... کتاب الحدود

۱۳۹..... کتاب القصاص

۱۸۱..... کتاب الديات

پاسخنامه تشریحی

۲۱۳..... کتاب القضاء

۲۴۱..... کتاب الشهادات

۲۶۵..... کتاب الحدود

۳۴۵..... کتاب القصاص

۳۹۵..... کتاب الديات

۴۳۰..... منابع

۴۳۱..... فهرست تفصیلی

پیش‌گفتار

حقوق بین‌الملل و هم‌آمیختگی آن با فقه اسلامی، آشنایی با متون فقهی را در مطالعه خود ضروری ساخته و درس متون فقه به یکی از دروس اصلی رشته حقوق بدل گشته است. اما پیوه‌ی داغی، آکادمیک به علوم و آشنایی کمتر دانشجویان این رشته با زبان فقه، باعث شده است این متون، متفاوت از مطالبه‌ی خاستگاه آن مطالعه شود.

اهمیت این متون در تمامه‌های ورودی تحصیلات تکمیلی و دکتری تخصصی بر دانشجویان این رشته پوشیده نیست. همواره فهم صحیح متون فقهی و تطبیق آن با حقوق قراردادهای، خانواده، جزا و دیگر مباحث مرتبط با فقه، از دغدغه‌های معلمان و متعلمین حقوق بوده است.

در تألیف این کتاب، سعی بر آن بوده است که با تمرکز بر سؤالات آزمون‌های تخصصی و تفکیک موضوعی سؤالات، ضمن بررسی و ارائه‌ی نسخ‌های مبسوط و تحلیلی، نکات لازم جهت فهم هر چه بهتر این متون ارائه گردد. در این راستا منابع مختلف فقهی مدنظر قرار گرفته است.

در ادامه، نکاتی که در تألیف این کتاب مدنظر بوده است بیان می‌شود:

□ جامعیت سؤالات بررسی‌شده:

تمام تست‌های آزمون‌های ورودی دانشگاه‌های سراسری و آزاد در مقاطع ارشد و دکتری رشته حقوق جمع‌آوری شده و به صورت طبقه‌بندی‌شده ارائه شده است. باید در نظر داشت که چنین جامعیتی در ارائه تمام سؤالات آزمون‌ها، در هیچ‌یک از کتاب‌های موجود در این زمینه وجود ندارد و به‌استثنای آزمون دکتری آزاد حقوق کیفری و جرم‌شناسی ۱۳۹۵، تمام سؤالات مورد بررسی قرار گرفته است.

□ پاسخ‌های تشریحی و استدلالی:

با در نظرگیری تشابه موضوعی تست‌ها، تمام تست‌ها به صورت کامل شرح شده و دلایل درستی گزینه‌های صحیح و نیز در موارد قابل مناقشه، دلایل نادرستی گزینه‌های نادرست بیان شده است. صعوبت و زمان مصروف جهت استدلال صحیح در برخی سؤالات و گزینه‌ها بر اصحاب فن پوشیده نیست. در تست‌هایی که محتوای تست، تکرار شده است، به همان پاسخ‌های قبلی ارجاع شده است.

□ ارجاع پاسخ‌ها به دو کتاب اصلی:

اکثر سؤالات آزمون‌ها از کتاب شرح لمعة شهید ثانی (ره) طرح می‌شود و در خصوص سؤالات شرح شمس از کتب دیگر، ضمن ارجاع پاسخ به آن کتب با توجه به محتوای سؤال، به کتاب شرح لمعة نیز ارجاع شده است.

به طور کلی در رجاعات، شرح لمعة، دو کتاب زیر مورد استفاده بوده است:

۱. ترجمه نمودار شرح لمعة تألیف دکتر حمید مسجدسرای.

۲. الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، تحقیق و تعلیق سید محمد کلانتر.

کتاب اول ترجمه متن را به دست آورده و در صورت نیاز، ارائه کرده است که موجب یادگیری آسان‌تر مطالب خواهد بود.

کتاب دوم نیز با اینکه کاملاً به زبان عربی است، به عنوان منبع اصلی طرح سؤالات شناخته می‌شود و اکثر نکاتی که در ترجمه‌ها و سؤالات مدنظر بوده، استخراج از این کتاب است.

اکثر ترجمه‌های ارائه شده در این کتاب نیز بر مبنای ترجمه جناب آقای دکتر حمید مسجدسرای بوده و به تناسب، در هر مورد تغییراتی اعمال شده است.

□ تطبیق و مقایسه پاسخ‌ها با کتاب‌های موجود:

در ارائه گزینه‌های صحیح، جهت اطمینان بخشی نسبت به درستی گزینه‌ها، پاسخ‌ها با سه کتاب زیر تطبیق داده شده است:

۱. ساده‌ساز نوین متون فقه، مرتضی طبیبی و حمیدرضا کلانتری. چاپ هشتم، نشر میزان، تهران، زمستان ۱۳۹۵ (و چاپ ششم، تابستان ۱۳۹۳).

۲. مجموعه سؤالات طبقه‌بندی شده، متون فقه، اسدالله لطفی. چاپ پانزدهم، انتشارات مجد، تهران، ۱۳۹۴.

۳. آزمون متون فقه، نور محمد صبری. چاپ پنجم، نشر میزان، تهران، زمستان ۱۳۹۰.

در صورت تفاوت پاسخ‌های ارائه شده با کتب مذکور، در حد امکان نقد و توضیحات لازم بیان شده است.

ذکر این نکته لازم است که بنا به شریفة «وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ» ممکن است صاحب نظران و اساتید در برخی سؤالات، دیدگاه دیگری داشته و پاسخ‌های متفاوتی لحاظ نمایند. تمام تلاش ما بر این بوده است که پاسخ‌های ارائه شده فاقد هرگونه ابهام و اشکالی باشد.

□- تصحیح و تعدیل سؤالات:

گاهی در متن برخی سؤالات، ایرادهای فاحشی وجود دارد و از آنجا که هدف از تألیف این کتاب، سنجش و آموزش است، سعی بر تصحیح این موارد بوده است. همچنین در متون عربی سؤالات، حرکات و اعراب‌های بیشتری لحاظ شده است تا زمینه انس بیشتر با متون عربی شکل بگیرد.

□- توجه به تکرارهای در یک تست:

برای شکل‌گیری وحدت ذهنی و جلوگیری از اطناب، تست‌های کاملاً مشابه، در ضمن یک تست ارائه شده است و فراوانی و تکرار آن تست در آزمون‌ها بیان شده است.

□- جامعیت سؤالات:

در بدو امر، شاید این اشکال به نظر آید که چرا تست‌های قدیمی که اصولاً ساده هستند حذف نشده‌اند. این اشکال از جهت وجود دارد است، اما از آنجا که هدف از تدوین کتاب، علاوه بر سنجش، آموزش نیز بوده است، سعی بر ارائه نکات بیشتر و کامل‌تر بوده تا بتوان با مطالعه آن، حداقل به نیمی از سؤالات از وزن هدف پاسخ داد.

□- ویرایش یکنواخت کتاب:

در ویرایش متن کتاب، تلاش شده است همه مطالب به صورت یکدست و همگون بیان شوند و با ارائه طراحی چشم‌نواز، میل دانشجو به خواندن و تتبع مطالب افزایش یابد.

در پایان بر خود فرض می‌دانم که مِنْ بَابِ «مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمَخْلُوقَ لَمْ يَشْكُرِ الْخَالِقَ» از برخی اساتید و دوستان خودم تشکر نمایم:

از استاد بزرگوار، جناب دکتر محمدحسین شهبازی، که ایده اولیه این کتاب را با بنده در میان گذاشتند.

از دوستان عزیزم، آقایان محمد نوروزی و محمدوحید الهیاری که در امر تصحیح ادبی اعراب قسمت‌های عربی و غلط‌گیری کتاب در کنار من بودند.

از دوستان بزرگوارم، آقایان میثم مستقیمی و حسن نوروزی که صفحه‌آرایی و ویراستاری کتاب را بر عهده داشتند.

و از استاد بزرگوار جناب دکتر محمد مهدی توکلی، مدیر انتشار مکتوب آخر که چاپ و نشر کتاب را بر عهده گرفتند.

لازم به ذکر است که کتاب‌های تخصصی دکتری حقوق خصوصی، تخصصی دکتری حقوق بین‌الملل و دکتری حقوق عمومی و مجموعه آزمون‌های متون فقه کارشناسی ارشد، در حال گردآوری بوده و ان‌شاء‌الله به زودی در دسترس مخاطبان عزیز قرار خواهد گرفت. از این رو تقاضا می‌شود پیشنهاد و انتقاد خود را از طریق رایانامه sadeqsabeh@yahoo.com با بنده در میان بگذارید تا در چاپ بعدی این کتاب و چاپ کتاب‌های بعدی مفید واقع شود.

صادق صبیح

دی‌ماه ۱۳۹۷